

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 9. Vtrùm visio beatifica, & reliqua entia supernaturalia vniuersim
supra appetitum innatum naturæ sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

ebatitatem; aliud esse capacem continentie, aliud esse continentem. Non itaque omnis reparabilis reparatur; quia reparabilem esse de natura est, reparatum autem esse de gratia est. Quo fere pacto loquuntur etiam Fulgen. de Incarn. & grat. cap. 22. & seqq. Clem. Alex. lib. 6. Stromatum paulò post medium. Greg. Nyssen. orat. cathechet. cap. 5. Damasc. lib. de duabus Christi voluntatibus inter principium, & medium. Cyrill. Alexand. aduersus Antropomorphitas cap. 1. & 10. Bern. de grat. & lib. arb. sub initium, & alij. Igitur ex sententiâ Patrum, possibilitas actuum supernaturalium, sine qua illud posse, quod natura attribuit, in nullâ sententiâ, vt dicebam, constare potest, (quia nequit dici absolute, vt dicunt Patres, natura posse id, quod supponitur impossibile), quadamtenus in omni sententiâ vocari potest naturalis, quatenus terminat, aut complet posse naturale naturæ, quantumuis sit supernaturalis eorumdem actuum existentia, vt confitentur ipsi Patres. Stet igitur, connexionem naturæ cum possibilitate entium supernaturalium eorum supernaturalitati nihil obflare.

Propositio. 2.

Arbitror nihilominus, naturam cum ente supernaturali vt possibili connexam non esse; puta intellectum creatum cum visione beatifica: non quòd id conceptus supernaturalitatis exposcat; sed, quòd nulla causa, vt opinor, cum possibilitate suorum effectuum etiam naturalium connectitur; & vnuerfim nulla entitas cum possibilitate alterius titulo præcisè potentis quoquo modo se habere ad illam.

Quod quidem probatum suo loco suppono: modò enim immorari non expedit in hac assertionem vnuerfali, & metaphysicâ comprobanda. Videatur interim probata apud Recentiores Philosophos, & apud Ripal. supra num. 16. Ratio enim, quam ibi ad suum propositum adfert, integram nostram propositionem probat, vt supra notabam. Potissima autem argumenta, quæ contra illam fieri possunt, à n. 25. proponit, & diluit ipse Ripalda.

Vnum modò contra eum ex hac propositione colligo, quod iam in simili notani q. 2. Vt effectus aliquis naturæ sit debitus, eoque iure naturalis, siue, vt comprincipia, & concursus Dei ad talem effectum naturæ debita sint, neuiquam requiri, quòd natura cum possibilitate talis effectus sit connexa: nam huiusmodi naturalia debita non in itâ connexionem, sed in virtute causarum, quam, tali connexionem seclusâ, supponimus manere, fundantur. Posito enim, vt nostra propositio, & omnes Auctores eius, imò & ipse Ripalda supponunt, quòd ignis non connexus cum possibilitate caloris apprehendi possit nihilominus cum virtute ad illum producendum, atque adeò etiam absolute potens illum producere, supposito, quòd ille absolute possibilis est, (qua ratione Deus citra omnem connexionem cum creaturis concipitur absolute potens illas producere, earum possibilitate suppositâ), non est, cur nequeat itidem, eâ connexionem seclusâ, apprehendi cum exigentiâ, & iure naturali ad eiusmodi productionem, atque adeò etiam ad comprincipia,

& concursus Dei requisita. Quia causa habens virtutem, & potentiam ad producendum effectum sibi proportionatum, qualis est semper calor respectu ignis, confestim habet ius naturale ad productionem eius, eamque subinde tanquam sibi debitam exigit; quidquid sit de connexionem cum eius possibilitate.

Ex quibus omnibus concluditur, tam ad supernaturalitatem, quam ad naturalitatem entium impertinens esse, quòd natura eorum possibilitate connexa, aut inconnexa ponatur; tametsi de facto verius sit, eam, quòd ad potentiam atinet, à possibilitate actuum tam naturalium, quam supernaturalium intrinsecè, & entitativè absolutam esse, prout in proprio loco monstratur.

QVAESTIO IX.

Vitæ visio beatifica, & reliqua entia supernaturalia vnuerfim supra appetitum innatum natura sint.

Appetitus innatus metaphoricè dicitur per analogiam ad elicium, qui facultatis appetentis operatio est. Quemadmodum enim, quæcunque facultate appetendi, seu potentia appetitiua pollent, per actum à tali potentia elicium appetunt, quæ sibi conueniunt, in illaque per eundem actum quodammodo propendunt, atque feruntur. Ita à simili cætera cuncta suapte naturâ, siue nativâ inclinatione in bona sibi conuenientia ferri, ipsaque appetere dicuntur, vt aqua frigus, ignis calorem, grauiâ descendere deorsum, leuiâ sursum ascendere, &c. prout eleganter explicat August. lib. 11. de Ciuit. cap. 27. & 28.

Igitur intellectum creatum appetere appetitu innato visionem beatificam, atque adeò naturam supernaturalia dona, prima sententiâ affirmatquam tenent Scot. in prolog. q. 1. §. Ad questionem, & in 4. dist. 49. q. 10. art. 1. quem sequuntur Scotistæ communiter ad ea loca, Tartaretus, Antonius Andreas, Philippus Faber, Herrera, Rada, Soffa, & alij: necnon Valen. tom. 3. disp. 1. q. 5. pun. 1. Didacus Ruiz tom. de Volun. disp. 1. sec. 2. num. 7. & alij. Secunda sententiâ extreme opposita negat, quam tuerentur Mol. 1. p. q. 12. art. 1. disp. 2. concl. 2. Vazq. ibidem in expositione articuli, & 1. 2. disp. 22. cap. 2. num. 10. Soar. disp. 43. Metaph. sec. 4. num. 10. & lib. 2. de Attrib. cap. 8. num. 4. & 1. 2. disp. 16. sec. 2. Arrub. 1. p. disp. 14. cap. 2. Fasol. 1. p. q. 12. art. 1. dubit. 1. Raynaud. in sua morali Disciplinâ dist. 1. num. 272. Antonius Perez in Laureâ, Salmant. certam. 5. scholast. dub. 1. Arriag. 1. p. disp. 6. sec. 4. Gonzalez 1. p. disp. 24. num. 20. Ripa dub. 1. Nazar. contr. 1. & communiter Thomistæ cum alijs, quos refert Ripal. disp. 9. de Ente supern. sec. 2. Tertia sententiâ est, naturam non habere appetitum innatum ad supernaturalia absolutum; habere tamen conditionatum ex parte obieci sub conditione, quòd ad illa eleuetur. Ita Salas 1. 2. trac. 2. disp. 12. sec. 2. num. 8. Quarta sententiâ est, naturam non habere appetitum innatum ad supernaturalia, qui sit naturalis; habere tamen, qui sit obediencialis, seu supernaturalis. Ita Herice 1. p. disp. 37. cap. 2. Gran. 1. 2. cont. 1. tract. 3. disp. 5. num. 4. Denique,

Ripalda dicta disp. 9. totam hanc controuersiam censet esse de modo loquendi, nisi ad connexionem, vel inconnexiōem naturæ cum entibus supernaturalibus referatur, uti ipse refert, putans, concessã naturæ connexionem cum entibus supernaturalibus ut possibilibus, appetitum innatum ad illa necessariò concedendum: sicut è contrã negandum, si talis connexio negetur.

Propositio vnica.

138 Diffidium hoc de solo modo loquendi est. Aptissimè tamen, atque tutissimè loquuntur, qui omnem appetitum innatum, negant naturæ respectu supernaturalium; atque adeò intellectui creato respectu visionis beatificæ.

Quoad primam partem propositionis idem expressè censent Soar, Salas, Rayn. & Herice supra. Crediderimque, plerisque etiam cæterorum non dissentire. Quoniam in re omnes Catholici pro certo habent, dona supernaturalia tanquam improportionata naturæ omnem ipsius exigentiam, omnia iura, atque adeò omne debitum separare. Vtrum autem, istã veritate, suppositã, natura nihilominus dicenda sit appetere huiusmodi dona; quòd perfectiones eius sunt; vel potius non appetere; quòd, licet sint perfectiones, sunt improportionatæ, & indebitæ; quæstio de solã voce est. Neque verò conatus Ripaldæ vllatenus illam trahit ad rem: nam, ut ex doctrinã tradita q. præced. planè colligitur, quòd natura cum possibilitate donorum supernaturalium connexa sit, aut inconnexa, impertinens est ad hoc, ut ea dicatur, aut non dicatur appetere huiusmodi dona. Si enim, ut ibi probauimus, præscindendo à tali connexionem, eaque vel suppositã, vel sepositã, pariter possunt, atque optimè dicta dona concipi indebita, & improportionata naturæ, ipsaque natura inchoatiuè dumtaxat compos. ad illa, siue ut per illa perficiatur: siue ponas, siue reicias à naturã prædictam connexionem, integra super sunt fundamenta re ipsã, quibus alij ad concedendum, alij ad negandum naturæ appetitum innatum ad prædicta dona mouentur: nempe esse illa perfectiones naturæ, & esse improportionata, & indebita. Per istam ergo quæstionem de connexionem, vel inconnexione naturæ nihilo magis quæstio præsens, eximitur à controuersia de nomine. Et quidem, ut bene vidit ipse Ripalda, Doctores tam, qui concedunt, quam, qui negant naturæ appetitum innatum ad dona supernaturalia, immemores prorsus dictæ connexionis, vel inconnexiōis naturæ negant, aut concedunt. Igitur planè sciendum, ut natura talia dona dicatur, aut non dicatur appetere, impertinens esse, quòd ea cum possibilitate ipsorum donorum connexa, aut non connexa ponatur.

139 Iam vero secunda pars propositionis inde potissimùm probanda venit: quia appetitus elicitus, vnde ad innatum translatio nominis facta est, circa bona omninò improportionata appetenti aut absolutè, aut saltem rationabiliter non concipitur. Quis enim non rideret hominem agrestem, & rudem, qui seriò, & ex animo appeteret esse Papam? Idque ob eandem improportionem, quam munus ad subiectum habet. Igitur naturæ, cuius essentia physica nihil inrationa-

bile potest attribui, perperam in bona sibi improportionata, qualia sunt supernaturalia, tribuitur appetitus innatus. Deinde appetitus elicitus per modum desiderij, à quo ad innatum, de quo loquimur, facta est prædicta translatio, circa bonum iudicatum quoquo modo impossibile ne physice quidem concipi potest, ut dicam in tract. de Volunt. Bona autem improportionata subiecto, ab omni iure eius prorsus aliena, ipsi impossibilia saltem moraliter iudicantur ut plurimum. Quare ne physice quidem per desiderium elicitedum adhuc simplex plerunque saltem appeti possunt. Igitur, cum bona improportionata naturæ, ab omni iure eius prorsus aliena, qualia sunt supernaturalia, maiori, quàm morali necessitate, nempe naturali, naturæ sint impossibilia, neutiquam appeti ab ipsã appetitu innato dicenda sunt. Ecce, quàm consentienter ad rationem plerique Theologi iuxta communem loquendi morem circa bona solùm connaturalia naturæ tribuant appetitum innatum. Quo loquendi more introducto, minis tutò loquetur, qui absolutè, & sine explicatione affirmauerit, naturam ad donum aliquod supernaturale appetitum innatum habere: videbitur enim significare contra id, quod fide sanctum est, tale donum connaturale esse, proindeque debitum naturæ. Ob id dixi in propositione, *tutissimè* loqui, qui omnem appetitum innatum negant naturæ respectu supernaturalium.

Vnde colligo contra Salas, nec conditionatum ex parte obiecti tribuendum illi esse sub conditione eleuationis. Quia, si ad appetitum elicitedum redeamus, paris imprudentiæ, aut etiam impossibilitatis est, appetere, siue desiderare aliquid conditionatè sub conditione improportionata, aut iudicatã impossibili saltem moraliter; atque appetere, siue desiderare absolutè, quod est absolutè improportionatum, aut iudicatum impossibile, ut constabit etiam ex dicendis in tract. de Volunt. Cum igitur eleuatio naturæ ad dona supernaturalia ipsi sit improportionata, & naturaliter impossibilis, paris ineptitudinis erit iuxta dicta nuper, tribuere ei circa talia dona appetitum innatum conditionatum sub conditione eleuationis; atque tribuere absolutum.

141 Colligo etiam ex dictis contra Herice, & Gran. neque appetitum innatum obedientialem, aut supernaturalem tribuendum esse naturæ circa supernaturalia dona. Quia natura nullo modo dicenda est appetere per se talia dona, ut confestim. Et quidem, si semel concedis naturæ appetitum ad dona dicta; siue eum naturalem appelles, quia identificatur cum naturã; siue obedientialem, quia est appetitus potentia solùm obedientialis, nihilo reuerã differt ab Auctoribus prima sententiæ; qui sanè non negant, potentiam naturæ ad dona supernaturalia obedientialem solùm esse. Si autem, dum dictum appetitum supernaturalem appellas, vis esse aliquod prædicatum reuerã supernaturale identificatum, cum naturã, supponis rem valde difficilem, & maiori egentem examine. De quo suo loco.

142 Obijci tamen potest primo contra propositionem, Natura rationalis habet appetitum innatum ad suam beatitudinem tanquam ad proprium finem; sicut grauiã ad quiescendum in centro Vniuersi. Sed beatitudo naturæ rationalis consistit in visione Dei. Ergo ad hanc habet appetitum innatum: cum tamen ea sit ens supernaturale. Distinguo maiorem, Natura rationalis

lis habet appetitum innatum ad suam beatitudinem naturalem; concedo. Supernaturalem; nego. Deinde minorem. Sed beatitudo naturalis naturæ rationalis est visio Dei; nego. Supernaturalis; concedo. Et nego consequentiam. Etenim beatitudo naturalis naturæ rationalis in aliâ operatione inferioris notæ à visione Dei posita est; nempe in eius contemplatione perfectâ discursu ab effectibus hausta, vt politiores Philosophi opinati sunt; de quo alibi. Videatur S.Th. q. 27. de Verit. art. 2.

143 Secundo obiici potest, August. lib. 1. Confessi. cap. 1. dicens. *Fecisti nos Domine ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* Respondeo, August. loqui de inquietudine orrâ ex inordinatione appetitus elicitum, non ex non atsequito sine appetitus innati; tum de naturâ nostrâ prout ordinatâ ad finem supernaturalem. Vnde ex verbis eius nihil contra doctrinam nostram colligitur. Quod si de inquietudine innatâ, ac naturali naturæ nostræ loqueretur, de quiete in Deo per naturalem contemplationem adipiscendâ intelligendus erat.

144 Rogabis, an post iam adepta supernaturalia dona gaudium innatum de eorum possessione possit naturæ attribui? Respondeo, non adeo ineptè posse per analogiam ad gaudium elicitedum, quod de improprietatis etiam donis semel possessis, quo casu obtinentur, concipi solet; tametsi metaphora hæc parùm in vtu sit.

QVAESTIO X.

Virum visio beatifica, aliæque supernaturalia dona supra appetitum etiam elicitedum naturalis ordinis euehantur; ita, vt per illum à naturâ attingi non possint.

145 **S**uppono vt certum secundum fidem, nullum affectum salutarem, seu conferentem ad salutem circa dona supernaturalia concipi posse solius naturæ facultate sine gratiâ per Christum. Quod est dogma definitum in Concilio Araucano 2. præsertim can. 5. & 6. & in Moguntino cap. 5. traditumque sapissimè ab Aug. & alijs Patribus differentibus contra Pelagium, & Semipelagianos; de quo in tract. de Gratiâ. Vtrum autem interueniente gratiâ per Christum aliquis affectus secundum substantiam naturalis, conferensque in salutem haberi possit à naturâ circa obiecta supernaturalia, aut etiam naturalia, in eo etiam tract. differitur. Quod in præsentem quaerimus solum est, an omni gratiâ speciali, atque etiam reuelatione Dei seclusâ, possit natura proprijs viribus affectum aliquem non conferentem in salutem circa dona supernaturalia concipere; atque adeo circa visionem beatificam.

146 Affirmant communiter Theologi. Soar, 1. 2. disp. 16. sec. vlt. Salas tract. 2. disp. 12. sec. 3. Gran. contr. 1. tract. 3. disp. 5. sec. 2. Fasol, 1. p. q. 12. art. 1. dub. 1. Zumel ibidem contr. 1. Nazar, contr. 5. Bann. contr. 2. Albeda disp. 24. sec. 2. Machin. disp. 14. sec. 4. Herice disp. 38. cap. 1. Ruiz tom. de Vol. disp. 40. sec. 2. n. 9. Ripal. disp. 14. de Ente supetu. Arriaga, 1. p. disp. 6. sect. 3. & alijs. Pro

oppositâ sententiâ referuntur solum Caiet. 1. p. q. 12. art. 5. §. Ad euidentiâ, & 1. 2. q. 3. & 5. art. 8. & Sor. in 4. dist. 49. q. 2. art. 2. contr. 4. purantes, seclusâ reuelatione Dei, non posse haberi notitiam donorum supernaturalium, atque adeo neque affectum circa illa. Vazq. autem 1. 2. disp. 22. cap. 4. et si asserat, desiderium naturale conceptum de visione Dei esse opus honestum, atque adeo iuxta suam Theologiam ex gratiâ per Christum, videtur loqui tantum de facto, & vt implurimum; non de possibili, vt alij loquuntur.

147 Major difficultas est, an supra dictus affectus naturalis donorum supernaturalium absolutus, & ex se efficax esse possit. Megant Zumel, Machin. Albeda, Fasol. Nazar. supra, Ægid. Lufit. tom. 3. de Beat. in appendice q. 3. art. 3. n. 26. & 34. Tan. 1. 2. disp. 1. q. 5. n. 25. Rayn. in suâ morali Disciplinâ dist. 1. n. 274. & alijs relati à Ripal. supra n. 24. Affirmant verò Salas, Herice, Gran. & Arriaga supra, Ripal. n. 17. cum alijs ab eo ibi relatis. Qui quidem ita concedunt naturæ viribus affectum absolutum intrinsecè, & quantum ex se est, efficacem circa supernaturalia dona, vt efficacem etiam extrinsecè, & quoad effectum, minimè concedendum avertant. Quia, si natura proprijs viribus ita posset desiderare supernaturalia dona, vt etiam cum effectu vi talis desiderij obtineret; viribus proprijs posset etiam opera supernaturalia perficere. Quod à doctrinâ catholicâ alienum est.

Propositio 1.

148 **Aliquis affectus donorum supernaturalium non conferens ad salutem solâ facultate naturæ, etiam citra diuinam reuelationem, haberi potest.**

Probat primò ex Aug. lib. 4. contra Iulian. cap. 3. dicente, *Non omnes homines instinctu naturali immortales, & beati esse vellemus, nisi esse possemus; sed hoc summum bonum præstari hominibus non potest, nisi per Christum.* Vbi satis indicat, dari in hominibus naturale desiderium supernaturalis beatitudinis ipso naturæ instinctu conceptum. Quod etiam spectat illud, quod dicit lib. 13. de Trinit. cap. 8. *Ad volendum beatitudinem natura compellit.* Consentit S. Th. 1. p. q. 12. art. 1. & lib. 3. contra gent. cap. 51. probans, possibilitatem visionis Dei ex eo, quod homines videntes effectus naturale desiderium concipiunt videnti causam. Loqui autem S. Th. de desiderio elicitedo, non verò de innato, manifestum est in textu; & ita sentiunt communiter Expositores; quidquid contradicant Sor. lib. 1. de nat. & grat. cap. 4. & in 4. dist. 49. q. 2. & Herice disp. 47. cap. 2.

149 Secundo à priori. Quia intellectus creatus solo discursu naturali potest cognoscere probabiliter possibilitatem visionis beatificæ, aliorumque entium supernaturalium, vt in 1. q. 13. ostendimus. Ergo eâ cognitione ductus naturali etiam affectu poterit talia entia appetere independentè à gratiâ speciali, & à reuelatione Dei. Nec dicat aliquis cum Vazq. citato n. 146. huiusmodi affectum, vt pote honestum, non posse haberi sine gratiâ per Christum, quantumvis naturalis sit. Primò; quia probabilior est sententia, quæ abque vllâ gratiâ per Christum, docet, aliquos actus honestos concipi posse. Secundò; quia etiam in sententiâ Vazq. est natura, vt operetur honestè.